

آیا ۶۰ سال فلسفه‌ورزی خرج بر جام شد؟

داوری سیاست‌ورزی «داوری»

گفتگو

سخننامه ۲۲ آبان ۱۳۹۷
۱۵ ربیع الثانی ۱۳۹۶
شماره ۱۸۸ و ۱۸۹
ZENDAGHI@QDSRONLINE.IR

گفت‌وگو با تهیه‌کننده «کتاب باز» که فصل سوم آن روی آنتن شبکه نسیم است

کتاب فقط مال فرهیخته‌ها نیست

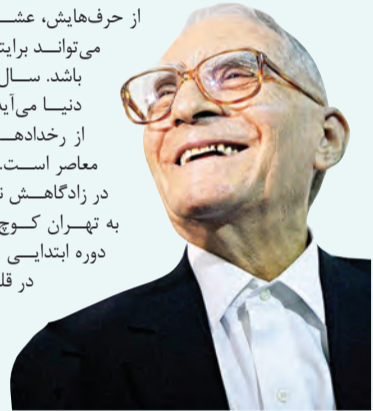
۱۵

ایستگاه

«کریم مجتهدی»

از فلسفه خواندن و فلسفه ورزی پیشیمان نیست فلسوفِ هنوز دانشجو

دنیا و آدم هایش خیلی عوض شده‌اند. گذشت ۷۰ سال بلکه بیشتر می‌تواند خیلی چیزها را در آدم و دنیای اطرافش عوض کند. درباره استاد «کریم مجتهدی» اما می‌شود گفت با همه این تغییرات، عشق و نگاهش به «فلسفه» به همان شکل و شمایل ۷۰ سال پیش باقی مانده و دست نخورده است. او درباره ۱۸ سالگی‌اش و اینکه در اوج تحولات اجتماعی، به جای پیوستن به امواج سیاسی و فرهنگی آن روزگار، سراغ فلسفه رفته، می‌گوید: «وضع جامعه در آن زمان طوری بود که هر روز چه در مدرسه و چه در هرجای دیگری تمام مدت راهپیمایی بود... همه شعار می‌دادند... نظریه پردازی می‌کردند... همان زمان، من مجذوب کلمه فلسفه شده بودم و از سرکنجکاو این رشته را انتخاب کردم. اکنون هم که به این سن رسیدم از انتخابم راضی هستم و اگر به آن دوران برگردم باز هم فلسفه را انتخاب می‌کنم.» ممکن است فلسفه و پیچیدگی‌هایش برای شما جذاب نباشد اما بدون شک زندگی و گذشته فیلسوف کهنسال ایرانی که حتی حالا و در ۸۸ سالگی از مطالعه و کار کردن خسته نمی‌شود و هنوز از حرف‌هایش، عشق به فلسفه می‌چکد، می‌تواند برایان جالب و جذاب باشد. سال ۱۳۰۹ در تبریز به دنیا می‌آید که اکنون بسیاری از رخدادها تلخ و شیرین معاصر است. ۷ یا ۸ سال بیشتر در زادگاهش نمی‌ماند. خانواده‌اش به تهران کوچ می‌کنند تا «کریم» دوره ابتدایی تا دبیرم متوسطه را در قلب قیل و قال‌های سیاسی، اجتماعی و فرهنگی آن روزگار بگذراند...

ادب و هنر

گفت‌وگو با اکبر صحرايي به انگیزه انتشار «آرزوی چهارم» برای صد سال نوشتن سوژه دفاع مقدسی دارم

مردم

گفت‌وگو با «رزا کوثری» گرداننده صفحه اینستاگرام «درهای ایرانی» «در» هم درهای قدیم!

ورزش

بررسی ارنج احتمالی پرسپولیس در ادامه لیگ برتر شطرنج برانکو بدون قلعه

۴ روایت از مهدی باکری، شهردار خیلی سابق تبریز

وقتی شهردارها شهید می‌شدند

می‌گفت: من وقتی می‌روم و همراه این بچه‌ها کار می‌کنم، کاملاً می‌فهمم که چه سختی‌هایی می‌کشند و درد و رنجشان چیست. از طرف دیگر می‌خواهم همه بفهمند که من از جنس خودشان هستم و برای ریاست کردن نیامده‌ام.

روایت چهارم: کسری حقوق شهردار

دبیرمیش را گرفته و تازه ازدواج کرده بود. دنبال کار از ایسن اداره به آن اداره می‌رفت. سسری هم به شهرداری زد. همان‌طور که از پله‌ها بالا می‌رفت، از یکی از کارمندان شهرداری پرسید که اینجا برای من کار هست؟ می‌توانم آنجا مشغول کار شوم؟ بعد هم شروع کرد به توضیح دادن شرایطش برای او. بدون اینکه بداند طرف مقابلش کیست حرف‌هایش که تمام شده، آن آقا کافذی از جیش آورد و امضایی کرد و گفت برو بده اتاق فلان و آقای فلاتی. همه چیز خیلی زود اتفاق افتاد و در کمال ناباوری به او گفتند که از فردا باید بیایی سر کار. خودش هم باورش نمی‌شد. فکر می‌کرد سرکارش گذاشته‌اند، اما وقتی از فردای آن روز به شهرداری رفت و مشغول به کار شد، فهمید که خواب نبوده و همه این اتفاقات واقعی است. چند روز که گذشت تازه متوجه شد آن آقایی که روی پله‌ها با او صحبت کرده و کاغذ امضا شده‌ای را به دستش داده است، شهردار ارومیه بوده است. بعد از چند ماه کارآموزی یکی از کارمندان بازنشسته شد و او را جایگزینش کردند. ۶ ماه بعد هم شهردار برای رفتن به جبهه از شهرداری استعفا داد و راهی شد. خیر شهادت شهردار سابق که آمد، یکی از کارمندان به او گفت: همه مدتی که کارآموز بودی از حقوق شهردار کسر و به حساب تو واریز می‌شد تا فردی بازنشسته شود و تو به جایش جایگزین شوی. این موضوع به درخواست شهردار انجام شده بود و خواسته بود که هیچ‌کس چیزی به تو نگوید.

و آب زیرزمین لحظه به لحظه کم می‌شد. مهندس باکری، شهردار شهر ارومیه، غرق گل و لای شده بود. آب زیرزمین که خالی شد و بی‌زمن حالش جا آمد، شروع کرد به دعا کردن مهدی و گفت: خدا خیرت بدهد پسر. آن شهردار فلان شده کجاست تا کمی از غیرت تو یاد بگیرم؟

روایت سوم: من رئیس نیستم

امکان نداشت که مهدی در جمع کارگران شهرداری برود و کمک نکند. می‌رفت برای نظارت آسفالت خیابان‌ها، خودش شروع می‌کرد به کار کردن. برای بازدید می‌بردند کارخانه شن و سیمان، می‌دیدند که رفته وسط کارگراها و دارد همای آن‌ها کار می‌کند. هرچه اصرار می‌کردند این کارها را نکن در شأن تو نیست فایده ندارد.

سرنوشت بنز گرانبه‌تر از قیمت شهرداری ارومیه چه می‌شود؟ مهدی باکری در میان انتظار و کنجکاوهای دیگران دستور می‌دهد که بنز را ببرند یتیمخانه شهر و به عنوان ماشین عروس به دختر و پسر جوانی بدهند که هر دو در همان یتیمخانه بزرگ شده بودند و حالا می‌خواستند بروند زیر یک سقف. یتیمخانه‌ای که بعد از شهادت مهدی باکری فهمیدند که همه‌شان تحت حمایت او بودند.

روایت دوم: خدا شهردار را لعنت کند

باران شدیدی در ارومیه داشت می‌بارید و جوی‌های آب را لبریز کرده بود. شهر را داشت آب می‌برد. مهدی که این وضعیت را می‌بیند، تلفن را برمی‌دارد و گروه‌های امدادی را خبر می‌کند و به

احمد کمالی | ایسن روزها بازار شهردار و شهرداری حسابی داغ است. هر جا که می‌نشیند صحبت از این است که سرانجام چه کسی قرار است شهردار پایتخت ایران شود. کار این قدر بالا گرفته که حتی روزنامه‌های کشوری هم برای این ماجرا رپورتاژ می‌روند و عکس یک‌شان می‌شود، تصویر نامزدهای پست شهرداری تهران. هر کدام هم سنگ هم‌جزبی خودشان را به سینه می‌زنند. اما کارنامه درخشان یکی از این نامزدها و اظهارنظر سخیف اخیرش، سبب شده که فعالان فضای مجازی دست به کار شوند و هرطور شده به شورای شهری‌ها ثابت کنند که آدم‌های این‌چنینی به درد اداره شهر نمی‌خورند. به امید اینکه گوش شنوایی وجود داشته است. چند روزی هست که اینستاگرام پر شده از عکس‌های سردار مهدی باکری. شهید ارومیه که قدیمی‌های این شهر هنوز خاطرات ۹ ماه خدمت در این شهر را فراموش نکرده‌اند. مردی که همکارانش می‌گویند انگار نه انگار شهردار بود!

روایت اول: ماشین عروس

از زمانی که شهردار شده بود، همه دغدغه‌اش محله‌های فقیرنشین بود. مدام کارش شده بود اینکه برود سروقوت کوچه و خیابان‌های محله‌های مستضعف نشین و ببیند که مشکلاتشان چیست تا حل کند. همه این مسیر را هم با وانت بار درب و داغان شهرداری می‌رود. درحالی‌که بنز تر و تمیز شهردار قبل در پارکینگ شهرداری بود. مدیرانی که از زمان شاه هنوز در شهرداری مانده بودند، هرچه زور زدند که برای یکبار بنز را سوار شود و کم‌کم مثل آن‌ها خلق و خوی اشرافی پیدا کند، فایده‌ای نداشت. این قدر روی او فشار می‌آورد که سرانجام طاقش طاق می‌شود و به مسئول اداری دستور می‌دهد که بنز را از پارکینگ بیرون بیاورند و دستی به سر و رویش بشکنند و آن را گلکاری کنند. ولوله‌ای در شهرداری راه می‌افتد که مهندس باکری بالاخره بنز را سوار می‌شود یا نه؟ بنز گلکاری شده را می‌آورند شهرداری و تحویلش می‌دهند. حالا همه منتظر نشستند که ببینند

چهره روز، مجتبی یوسفی - شهردار منطقه سه اهواز

کنار کارگراها ایستاد. یوسفی در مصاحبه با یکی از برنامه‌های تلویزیونی گفت: من از مردمی که در منطقه سه اهواز زندگی می‌کنند، عذرخواهی می‌کنم به خاطر این که من و بقیه مدیرها نتوانستیم زیرساخت‌های شهر را درست کنیم که در زمان بارندگی شهر دچار چنین اتفاقاتی نشود. البته کار اصلی را در اتفاقات این‌چنینی پاکبان‌ها انجام می‌دهند و من فقط یک روز در کنار آن‌ها بودم و به نظرم باید از آن‌ها تجلیل شود نه من.»

در روزگاری که مدیریت پشت میز نشینی مد شده و موقع بروز بحران‌ها و حوادث مترقیه باید مدیرها را به زور از میزشان جدا کنی که بروند ببینند چه بلایی بر سر حوزه تحت امرشان آمده، پیدا شدن کسی مثل مجتبی یوسفی باید هم عجیب باشد و به موضوع و بحث روز در شبکه‌های اجتماعی تبدیل شود. شهردار جوان منطقه سه اهواز که دیروز در جریان آب‌گرفتگی خیابان‌های منطقه تحت نظارش، خودش به میدان آمد و به قول نظامی‌ها فرماندهی میدان را به عهده گرفت و از نزدیک بحران را مدیریت کرد و در

مجاز آباد

فقط ۱۰۰ دلار؟

«عزت الله زرغمانی» معمولاً صبحانه‌اش را در کنار چهره‌های مختلف سیاسی صرف می‌کند و خلاصه‌ای از گفت و گوهایش با این چهره‌ها را در اینستاگرام منتشر می‌کند. یادداشتی را که آقای زرغمانی پس از صرف صبحانه در کنار «حسن عباسی» در اینستاگرام منتشر کرده است، می‌خوانید: آقای حسن عباسی بیشتر به دلیل سخنرانی‌های انقلابی و جنجالی در دانشگاه‌ها و در میان جوانان عدالتخواه شناخته می‌شود. در حالی که دانش و تجربه و اطلاعات او فراتر از انعکاس رسانه‌ای نظراتش است. صراحت در بیان تفاهات از مزیت‌های اوست. متفاوت اندیشیدن و متفاوت سخن گفتن با قرائت رسمی کشور، به معنای اپوزیسیون نیست، بلکه نشان از قدرت فکری و اندیشه ورزی در عقبه نظام است. او معتقد بود مجازات هفت ماه حبس برای عنوان اتهامی او بسیار ناچیز است! به یاد فیلم‌های وسترن افتادم که وقتی رئیس شورشیان اعلامیه (WANTED) و تعیین پاداش برای دستگیری خودش را می‌دید، چند گلوله به سمت آن شلیک می‌کرد و می‌گفت فقط همین! یعنی ارزش ما همین ۱۰۰ دلار است؟»

ده سال به عقب بر می‌گردیم!

با وجود حواشی زیادی که پیرامون انتخاب عباس آخوندی وزیر راه و شهرسازی وجود دارد، وی به عنوان گزینه‌ای برای تصدی شهرداری تهران معرفی شد تا مورد انتقاد چهره‌های سیاسی و کارشناسان قرار بگیرد. علیرضا زاکانی نماینده مردم تهران در دوره پیشین مجلس با کتایبه به عملکرد ضعیف آخوندی در وزارت راه در توپیترش نوشت: «در روزهای آینده شورای شهر پایتخت با انتخاب شهردار تهران به بی‌سی و سامانی شهر خاتمه خواهد داد. گزینه برتر تا کنون آقای آخوندی است که بعد از سامان دادن وزارت راه با تدبیر و فداکاری تمام بنا دارند تهران را آباد نمایند. امان از سیاسی‌کاری که کشور را ویرانه کرده است. بعد از سامان دادن به وزارت راه حالا نوبت تهران است.» علاوه بر چهره‌های سیاسی، کاربران فضای مجازی هم به این موضوع اعتراض دارند. یکی از کاربران در این باره نوشت: «اعضای شورای شهر می‌دونید چی مردم رو ادیت می‌کنه؟ اینکه آخوندی در سالگرد زلزله کرمانشاه به یک قدمی شهرداری پایتخت برسه. کسی که یک قدم هم برای مردم زلزله زده برنداشت. به عنوان یک اصلاح طلب می‌گم اگه آخوندی شهردار بشه، ده سال به عقب برمی‌گردیم.»

«خانم یا یا» زیر تیغ انتقاد

با وجود اینکه تنها سه روز از اکران عمومی فیلم «خانم یا یا» ساخته عبدالرضا کاهانی گذشته اما حجم انتقادات، صفحات سازندگان این فیلم در فضای مجازی را پر کرده است. برخی از کلمنت‌هایی را که کاربران زیر پست‌های عوامل این فیلم نوشته‌اند می‌خوانید: پوچ‌ترین فیلمی بود که تا به حال دیدم و واقعاً حیف وقت و بودجه‌ای که صرف تهیه این فیلم کردید. تعجب می‌کنم که به فیلمساز دست روی موضوعی گذاشته که میدونه اصلاً نمی‌تونه بازی خوبی ازش دربیاره. پیشنه‌ها می‌کنم خودتون خودجوش بگید از سینماها بردارن این اقتضایی رو که دیدید. برای حمید فرخ‌نژاد و رضا عطاران و امین حیایی که حاضر شدن توی این فیلمی باکی کنن خیلی متأسفم.»

پیشنهاد سفر

پیشنهاد سفر پاییزی به یوش و بلده مسیر زیبایی که همیشه جذابیت‌های خود را دارد

سفر به خانه نیما

یوش، یکی از روستاهای دیدنی در مسیر جاده جالوس است که با آب و هوای خوش و خانه نیما پوشش مسافران زیادی را به خود می‌خواند. روستایی که اگر سفر به آن تا بلده و از آن سو تا هراز یا رویان ادامه یابد، مسافر را با دیدن مناظری بدیع شگفت‌زده می‌کند؛ پیشنهاد سفری که هم به جهت طبیعت منطقه و هم به جهت تاریخ تولد نیما پوشش جان می‌دهد برای یک سفر پاییزی.

برای رسیدن به یوش بایستی از روستاهای متعددی همچون دُنای سفلی و علیا، کمربن، الیکا، نسن، پیل، میناک، کلاک، تنه و نیکمان، ده گذر کرد که هر کدام در جای خود جذاب و دیدنی هستند. یوش یکی از دهستان‌های کوهستانی اوزرود پایین از بخش بلده، شهرستان نور، در استان مازندران است؛ روستایی در فاصله ۱۰۵ کیلومتری جنوب آمل، شغل اصلی مردم یوش دامداری، کشاورزی و باغداری است. امروزه بیشتر افراد میناسال و مسن، بازمانده از چهار طایفه اسفندیاری، داوودی، کریمی و جمشیدی در روستا به سر می‌برند. یوش زمستان‌هایی سرد و تابستان‌هایی خنک و گاهی گرم دارد. گاهی تا ارتفاع یک متر در این ناحیه برف می‌نشیند. از یوش کوه‌های سرنو، مازوبند و علی‌چال را در شمال و کوه‌های سرخ‌بند و اشلی را در جنوب می‌توان دید. گیاهانی چون گون، اسپند، مورد، گلپر، خاکشیر، پونه و گزنه و درختانی مانند اوجا، سپیدار، بید، تیریزی، ازگیل و ولیک در منطقه می‌روید. در محدوده روستای یوش انواع جانوران غیر اهلی مانند بز کوهی، گراز، پلنگ، خرس، گرگ، جوجه تیغی، خرگوش، شغال، سمور و گربه وحشی یافت می‌شوند و شاید به همین دلیل شکار در این روستا رواج داشته است. علاوه بر جاذبه‌های طبیعی، روستای یوش چندین جاذبه مذهبی و تاریخی نیز دارد که عبارت‌اند از باغ شاه، خانه میرزا مهدی، خانه نیما، گنبد کبادوود واقع در تپه‌ای مشرف بر گورستان بالای یوش، مقبره سید امین و سید جلال در نزدیکی قبرستان قدیمی روستا و سنگ سیاه رنگ موسوم به اسب زین.

سفری به خانه نیما

جذابیت اصلی سفر به یوش، دیدار از خانه علی اسفندیاری متخلص به نیما یوشیج، پدر شعر نو و دیدار مناظر زیبای طبیعی است که انگیزه این سفر را قوی‌تر می‌کند. از جاده انشعابی یوش بلده تا خانه نیما ۵۴ کیلومتر راه است. خانه نیما در پیچ و خم کوچهای خاکی قرار دارد که از جاده اصلی منتهی می‌شود. خانه را بازسازی کرده‌اند و مقبره نیما هم در وسط حیاط با سنگ مرمر ساده‌ای پوشیده شده است. نیما یوشیج ۱۲۱ سال پیش در این خانه به دنیا آمد. پس از ۶۲ سال زندگی در سال ۱۳۳۸ در شهرداری فوت کرد و همانجا به خاک سپرده شد. اما در سال ۱۳۷۲ پیکرش به خانه پدری منتقل و در حیاط مرکزی خانه دفن شد. در سال‌های بعد سیروس طاهیان و بهجت اسفندیاری، خواهر نیما نیز در این خانه دفن شدند. خانه نیما با ویژگی‌های سنتی منطقه کوهستانی نور ساخته شده و با پلان مربع شکل دارای یک حیاط مرکزی و اتاق‌های متعدد در اطراف حیاط است. ساختمان این خانه شامل حیاط مرکزی و اتاق‌های متعددی است که با داشتن عناصر تزئینی از قبیل آجرکاری و گچبری و ارس‌های زیبا الهام گرفته از مؤلفه‌های تزئینی دوره قاجار به است. عکس‌هایی از نیما به دیوار حیاط آویخته شده که اغلب او را در طبیعت و در حال شکار نشان می‌دهد. فضای داخل خانه نیما به موزه‌ای از اشیای قدیمی تبدیل کرده‌اند و در بخشی از آن هم اشیای خصوصی نیما را از جمله آخرین عینکش و سندن اذواج با عالیله قرار داده‌اند.

ادامه مسیر تا بلده

میهمانان یوش پس از بازدید از خانه تاریخی نیما و روستای یوش، خداحافظی می‌کنند اما سفر به بلده کاملاً ادامه خواهد داشت. هفت کیلومتر بعد از روستای یوش به یگانه شهر این جاده کم‌نظیر می‌رسید. مشهورترین اثر تاریخی بلده را می‌توان از کنار تنه میدان شهر دید. بقایای قلعه پولاد متعلق به اوایل دوره اسلامی بر فراز صخره‌ای در جانب شمال شرقی شهر بلده نمایان است. قلعه پولاد بلده از معروف‌ترین و بزرگ‌ترین قلعه‌های به جای مانده در شمال ایران است. این قلعه تا اوایل دوره صفویه دایر و مسکونی بوده و مرکز یکی از مقتدرترین قدرت‌های محلی آن روز ایران محسوب می‌شد. آب قلعه از چشمه‌ای به نام ملز با تنبوشه به قلعه فرستاده می‌شده است و برای نگهداری آن آب‌انبارهایی نیز تعبیه شده بوده است. برای رسیدن به بعضی از نقاط قلعه پولاد بایستی بسیار هوشیار باشید چون معرعه بسیار پاریک بوده و برای رسیدن به نقاط بالاتر می‌بایست از کنار صخره‌های بلند و خطرناکی عبور کنید.

بقعه سلطان احمد بلده دیگر اثر تاریخی بلده است که در داخل شهر بلده در دامنه کوه واقع شده و دومین بنای مرتفع شهرستان نور است. گنبد آن مخروطی و مصالح آن از آجر و روکش گچ است. در حد فاصل گنبد و بدنه نیز آثار نگارگری تعبیه شده و طاق‌نماهایی نیز اطراف آن را تزئین کرده‌اند. گنبد از داخل با مرکب سیاه زینت یافته و گچ‌بری‌های زیبایی نیز در آن دیده می‌شود. کتیبه چوبی روی صندوق نام شیخ احمد نوری و تاریخ ۱۱۰۲ هجری قمری را دارد.

گفت و گو با «رزا کوثری» که یک صفحه متفاوت در اینستاگرام دارد: صفحه «درهای ایرانی»

«در» هم درهای قدیم!

ا مردم / مسعود نبی دوست | «رزا کوثری» فوق لیسانس باستان‌شناسی پیش از تاریخ دارد؛ دختر اصفهانی که حالا چند سالی است ساکن تهران است و این‌قدر تهرانی شده که از پشت تلفن به سختی بشود اصفهانی بودنش را تشخیص داد. او روزگاری نه‌چندان دور ساکن اصفهان بوده؛ شهری تاریخی با کلی محله و خانه قدیمی که هر کدام جان می‌دهد برای عکس گرفتن. قسمتی اما این بود که او جلوه‌های هنر ایرانی را جایی در کوچه‌پس‌کوچه‌های شهر از دبیل کشف کند؛ کشفی که او را به سمت راه‌انداختن یک صفحه در اینستاگرام کشاند؛ صفحه «درهای ایرانی»

برش

وقتی این ایده به ذهن رسید، با خودم گفتم عجیب ایده بگری، چرا هیچ‌کس به ذهنش نرسیده که یک مجموعه از درها درست کند؟ البته دریده بودم که عکاس‌های حرفه‌ای عکس‌هایی از درها بخصوص درهای تاریخی را چاپ می‌کنند، ولی تا آن موقع هنوز یک مجموعه مختص به درها ندیده بودم

را داشتم که عکاس را معرفی کنم تا حق مالکیت عکس هم رعایت شده باشد.

و اسم صفحه از کجا آمد؟

راستش را بخواهید وقتی این ایده به ذهن رسید، با خودم گفتم عجیب ایده ناب و بگری، چرا هیچ‌کس به ذهنش نرسیده که یک مجموعه از درها درست کند؟ البته دیده بودم که گاهی عکاس‌های حرفه‌ای عکس‌هایی از درها بخصوص درهای تاریخی یا درهای روستایی را چاپ می‌کنند، ولی تا آن موقع هنوز یک مجموعه مدون و مختص به درها ندیده بودم. خلاصه با این تصور که ایده نابی به ذهن رسید، شروع به ساختن صفحه کردم. وقتی هم که می‌خواستم اسمش را انتخاب کنم سرچ کردم که ببینم نومی کشورهای دیگر اوضاع چطور است؟ دیدم که چقدر کشورهای دیگر به این مقوله پرداخته‌اند. خیلی از کشورها پیچ‌هایی برای درهایشان داشتند، ولی برای ایران صفحهای نبود. این بود که doors_of_iran را انتخاب کردم.

درباره کشورهای دیگر صحبت کردید. به نظر تان درهایی که شما کار کردید یا به طور کلی درهای ایرانی چقدر بیان‌کننده فرهنگ ماست؟ یعنی چقدر با درهای آلمان یا عربستان و بقیه کشورها تفاوت دارد؟

به نظر خیلی فرق دارد. به‌علاوه این‌قدر که ما در بین درهای ایرانی تنوع داریم، من در تصاویر کشورهای دیگر این را ندیده‌ام. چون خیلی از صفحات درهای کشورهای دیگر را دنبال می‌کنم. درهایی که در صفحات کشورهای دیگر منتشر می‌شود، شاید از نظر عکاسی و نور و طبیعتی که اطراف در هست، خیلی قشنگ باشد. مثلاً در اروپا و آمریکا دور و بر درهای خیلی گل‌های زیبا یا درخت‌هایی وجود دارد و همین هم عکس را قشنگ و لایک‌خور می‌کند، ولی اگر بخواهیم خود در را بدون فضاهای اطرافش در نظر بگیریم، معمولاً درهایشان یک سبک است. حالا درهای قدیمی‌ترشان بیشتر از نظر هنری ارزش دارند و بیشتر رویشان کار شده، ولی آن تنوع و گونه‌های هنری که ما در درهای ایرانی می‌بینیم، جای دیگری نیست.

البته درهای ایرانی هم طبعاً در دوره‌های مختلف فرق دارد. مثلاً درهای قدیمی ایران با کوبه‌ها شناخته می‌شود، در حالی که ما الان درهای ساده‌ای داریم که بیشتر به صورت سری ساخته می‌شود.

ببینید ورودی و درها تا حدی در دوره‌های تاریخی مختلف متفاوت است. مثلاً می‌شود به طور کلی

یا همان «doors_of_iran» که کارش فقط انتشار تصاویر متفاوت از درهای متفاوت است. او تا امروز بیش از ۵۰۰ تصویر از درهای مختلف منتشر کرده. درهای خانه‌های تاریخی، خانه‌های روستایی و شهری، در کاخ‌ها و مساجد و قلعه‌ها و خلاصه هر دری که فکرش را بکنید.

او البته تا همین چند وقت پیش همراه بر و بچه‌های یک مؤسسه فرهنگی دستی هم در آموزش میراث فرهنگی و صنایع دستی به کودکان تهران داشته؛ فعالیت‌هایی که حالا دیگر به سبب فرزنددار شدن او جایش را به کارهای مجازی در سایته‌ها و صفحات اینستاگرام داد.

گفت که در دوره قاجار فضای ورودی چتوری ساخته می‌شده است. البته در این بین همان‌طور که گفتید هنوز هم یک تصور عمومی از درهای قدیمی ایرانی در ذهن‌ها وجود دارد. این تصور شامل در چوبی دو لنگه یا گل‌میخ است که روی هر در یک کوبه باشد و دو طرف هم دو سکوی سنگی برای نشستن عابریان. این تصویر است که ما ایرانی‌ها از در ورودی داریم. معمولاً این در یک طاق هم با قوس جناغی شکل در بالا دارد. اما فضاهای ورودی یکنواخت و بی‌تنوع در درها، در دوره‌های مختلف تاریخی متفاوتند. این تفاوت در کشیدگی در، عرض فضای ورودی، نوع طاق، نوع تزئینات و عناصری از این دست خود را نشان می‌دهد. به طور کلی در گذشته فضای ورودی نسبت به بنای داخل آن، معماری ساده‌تری داشته. اما در دوره پهلوی سرد و فضای ورودی اهمیت بیشتری پیدا می‌کند و بیش از گذشته به این پرداخته می‌شود، طوری که جلوه‌های عظیم واقع بخشی از معماری فضای محصور را از طریق فضای ورودی، که رابط بین بیرون و درون بناست، به نمایش می‌گذارد.

پس شما به خاطر این صفحه به نوعی با دوره‌شناسی درهای ایرانی هم آشنا شده‌اید. بله، همان‌طور که درهای ایران هم آشنا شده‌اید. رشد کردم. البته مجبور شدم قدری هم مطالعه‌ام را بیشتر کنم و یک سری کتاب‌هایی را هم که در برهه ورودی و سردرهاست، خواندم. معمولاً این‌طوری است که بخشی از کتاب‌های معماری به ورودی مرتبط است، ولی من کتاب‌هایی هم دیده‌ام که کلاً به فضای ورودی اختصاص داده شده‌اند.

و اینس فضا و تفاوت‌های فرهنگی در درهای جدید هم دیده می‌شود؟ فکر می‌کنم درهای جدید خیلی هویت صاحبخانه را نشان نمی‌دهند. یعنی بیشتر شکل یکنواختی پیدا کرده‌اند و به نوعی صنعتی شده‌اند. مثلاً شاید ۱۰ سال پیش شما می‌دیدید که همه درها یک شکل ساخته می‌شود. یعنی همه یک نوع در را استفاده می‌کردند. به خاطر همین من با اینکه دوست داشتم عکس درهای مدرن را هم منتشر کنم، ولی کمتر پیش آمد که در جدیدی ببینم و آن قدر از لحاظ هنری ارزش‌مند باشد که عکس بگیرم و نوبی پیچ بگذارم. البته بسوده درهای ارزشمند مدرن، ولی خیلی کمتر از درهای قدیمی است.

آشنا شده‌ام که به مقوله «در» به صورت علمی نگاه کرده‌اند و مشغول عکاسی و بررسی درها هستند. حتی یک نفر به من پیام داد که پاپان‌نامه‌اش را به درهای مشهد اختصاص داده بود. به طور کلی خیلی خوشحالم که توانستم توجه بیشتری را به درها جلب کنم، بخصوص که بخشی از این درها در ورودی آثار تاریخی هستند و ارزشش بر کسی پوشیده نیست.

علاوه بر صفحه اینستاگرام به فرم‌های دیگر هم فکس کرده‌اید. مثلاً نمی‌خواهید تصاویر را در قالب کتاب عرضه کنید؟ خودم به مقاله فکر کرده‌ام، حالا اگر کتاب بشود که بهتر هم هست. حتی به برپایی نمایشگاه هم فکر کرده بودم که مثلاً علایقش به خیره برسد.

علاوه بر صفحه اینستاگرام به فرم‌های دیگر هم فکس کرده‌اید. مثلاً نمی‌خواهید تصاویر را در قالب کتاب عرضه کنید؟ خودم به مقاله فکر کرده‌ام، حالا اگر کتاب بشود که بهتر هم هست. حتی به برپایی نمایشگاه هم فکر کرده بودم که مثلاً علایقش به خیره برسد.

علاوه بر صفحه اینستاگرام به فرم‌های دیگر هم فکس کرده‌اید. مثلاً نمی‌خواهید تصاویر را در قالب کتاب عرضه کنید؟ خودم به مقاله فکر کرده‌ام، حالا اگر کتاب بشود که بهتر هم هست. حتی به برپایی نمایشگاه هم فکر کرده بودم که مثلاً علایقش به خیره برسد.

